

ben játszottak, de már 1801-ben Izdentzy Antal praefectus szép nyári színikört építtet, természetesen báró Wesselényi költségén, melyet 1802-ben készítettek el. Az »Erdélyi Színjátszó Társaság« 1800—14-ig majd minden év nyarán keresi fel Miskolc városát és ott meglehetősen pártfogás mellett játszott. 1815-ben a pesti színjátszó társaság keresi fel a várost, Benke József és Murányi Zsigmond vezetése mellett. Tagok: Murányiné, Déryné, Sáskáné, Takács Anna, Bössi Anna, Thellerné, Pápainé, Kissné, Benke J., Murányi Zs., Lángh Ádám, Nagy János, Fehér Tamás, Bruckner József, Divéky. Most is a »Korona« udvarán játszottak, ahol 60 frt bért fizettek, azután a »csizmadia-szín«-ben. Innen gyakran tettek kirándulást Sátorlajuhelyre, Kassára. A csizmadia-szín nagyobb volt, de éppen olyan rozoga, mint a Korona kocsiszínje, öltözők nélkül szintén. »Ott énekeltem, — írja Déryné, — a nagy áriákat. Fölül a színház teteje nem volt befödve, csak egy sor zsindegyel és a hó kénye-kedve szerint esett le csupasz nyakamra és karomra.« (Azért hívták csizmadia-színnek, mert a csizmadiaák itt árulták készítményüket.)

Az új színház alapkövetelési ünnepe 1819. máj. 17-én délután 5 órakor volt, Klobusiczky József főispán jelenlétében, a Boldogasszony ucca (ma Deák u.) telkén. A színházat megnyitották: 1823. aug. 24-én; az alkalmi prológust Szentpétery Zsigmond szavalta; a társaság tagjai: Nagy István, Czégényi Erzsébet, Nagy Mihály, Kőszegi Alajos, Magyarai és neje, Horváthné, Éderné, Szentpétery stb. Első előadásul Kisfaludy Károly »Tatárok Magyarországon« c. drámája került színre; igazgató Éder György volt, aki a színpadot Wesselényi Miklós díszleteivel szerelte fel. Az első hetekben a »Donna Diana«-t, »Lutza széke«-t, »Stuart Mária«-t, »Bohó Misi de Hajas« vígjátékot játszották. Helyárak: »a bemenet ára 60 kr, de a töltött székek ára 1 frt rendszerint s az abbonement pedig 8 frt tizenkét játékra.« A színpad az 1823-iki megnyitóra nem készült el s csak egy ideiglenesen felállított emelvényen játszottak az aktorok.

1824-ben Pergő Celesztin lesz itt az igazgató. Ezen az ideiglenes színpadon he-

tenként kétszer tartottak előadást, 1828-ig, míg a külső és belső díszítések elkészültek, végre 1828. febr. 17-én az Erdélyi Dal- és Színjátszó Társaság a »Szevillai borbély« c. daljátékkal megkezdte működését. Tagok voltak: Egressy Gábor, Lángh Ádám, László József, Mátéffy és neje, Szákfy József, Szöllőssy Lajos, Ujfalussy Sándor és neje, Telepy György és neje: Vermes Eszter, Várady Károly, Heinisch József, karmester, Déryné, Pályiné, Borsos Klára, Kovácsné, Székely Zsuzsi, Sáska Biri. 1829. febr. havától Komlóssy Ferenc az igazgató, majd ez év júl. havától Kilényi Dávid; 1830—1831-ben Lángh Ádám kapja meg a várost, azontúl itt jár: 1834-ben Pergő Celesztin és Ujfalussy Sándor egyesített társulata; 1835. ápr. havában eltöltik a dohányzást a színházban; 1835. okt. 18-án Balla Károly volt az igazgató, egy év multán pedig Pályi Elek, kinek nejét, Botos Karolinát, Déryné hozta a színészethez. Tagok névsora: Baranyi Péter, Benza Károly, Chiabay Pál, Éder György, Éder Eduárd, Földvári Vince, Hazslini Ferenc és neje, Keresztesy Ambros (súgó), Kiss János, Kovátsi János, Lángh Lajos és neje, Nagy József, Rác Sándor, Szakácsy István, Városhy Theofil. E színház 1843. júl. 19-én a városban dühöngő óriási tűzvész martaléka lett. (A Triesti Ált. Biztosító Társaság 4000 forint kárpótlást nyújtott a városnak.) 1846. január—március hónapokban Kőrössy Ferenc a »Koronák«-ban játszott. Tagok: Déryné, Kőrössyné, Kőrössy Ágnes, Kőrössy Mimike, Országhné, Zelényiné, Baranyi Péter, Fehérváry K. Antal, Jánosy Emil, Kantay József, Kálmán István, Kőrössy Anti (gyermek), Kőrössy Kálmán, Magyar János, Nagy József, Országh János (súgó), Rác J., Rákossy Márton, Szász Lajos, Márton József (kellékes). 1846. dec. havában Szemere Bertalan borsodi másodalispán a miskolci állandó új színház felépítésére részvényíveken 40 ezer forintot gyűjtött: a művészet és nemzetiiség előmozdítása címen. 1847-ben megindult a második színház építése. 1847. szept. 3-án, mikor István főherceg helytartó lovassereg kíséretében Miskolcra érkezett, a hámori kirándulás után másnap, szept. 4-én reggel Szemere letette az épülő színház alapkövét. Szemere beszédet mondott, ki-